

„Dzika banda” – scenariusz spotkania w kinie

Krótkie streszczenie:

Film „Dzika banda” opowiada o grupie dwunastoletnich dzieci – Cat, Fouadzie, Antoinie i Samim – które mieszkają w małej miejscowości i są złośliwi na właścicieli fabryki zanieczyszczającej pobliską rzekę. Bohaterowie chcą uratować przyrodę, dlatego wpadają na szalony pomysł – planują zniszczyć fabrykę.

Na początku dzieci często się kłócą i trudno im współpracować. Do ich grupy dołącza jednak samotny chłopiec – Aimé, dzięki któremu banda zaczyna lepiej się rozumieć i działać razem. Podczas prób zrealizowania swojego planu bohaterowie przeżywają wiele zarówno zabawnych, jak i niebezpiecznych zdarzeń.

W czasie tej przygody dzieci uczą się odpowiedzialności, współpracy i przyjaźni. Ostatecznie odkrywają, że walka o dobro i o ochronę środowiska nie jest łatwa, ale wspólne działanie może wiele zmienić.

Najważniejsze idee:

Przynależność ponad wszystko: jak istotne jest poczucie bycia częścią grupy.

Wątki dodatkowe:

- grupa rówieśnicza: jako wyznacznik własnej wartości w świecie nastolatków, jako sposób poszukiwania swojej tożsamości i wyrażania emocji, jako wsparcie w trudach dojrzewania, jako punkt kształtowania nowych zasad i testowania nowych ról;
- bullying – jak go rozpoznać, jak reagować, gdy go doświadczamy lub zauważamy;
- kropla drąży skałę oraz efekt motyla, czyli kiedy małe działania mają wielki wpływ na rzeczywistość;
- odmienne modele rodzin i ich wpływ na nastolatków;
- ekologia – jak możemy działać, by ocalić planetę.

PRZED FILMEM

1. Zwrócenie uwagi na główny wątek filmu i odwołanie się do przeżyć bohaterów, które mogą być też bliskie nastoletnim widzom.
2. Podkreślenie, że w czasie filmu mogą pojawić się trudne emocje i myśli. Zapewnienie, że po projekcji będzie przestrzeń, żeby o nich porozmawiać.
3. Ukierunkowanie uwagi młodych widzów na wątki główne/poboczne.

Zapowiedź osoby prowadzącej: *Za chwilę obejrzymy film, który opowiada o bohaterach, którzy wspólnymi działaniami pragną dokonać wielkiej zmiany. Zachęcam Was do uważnego przyglądania się, co sprawia, że dokonuje się przełom? Co, a może – kto, daje bohaterom największą moc?*

Tematy, które pojawiają się w czasie projekcji, mogą Was w szczególny sposób poruszyć, dlatego po obejrzeniu filmu chciałbym/chciałabym zaprosić Was do rozmowy o tym, co zauważycie i uznacie za ciekawe, ważne albo trudne.

W trakcie oglądania filmu spróbujcie zwrócić uwagę na kilka rzeczy:

- Przeciwno czemu zbuntowała się dzika banda?
- Dlaczego bycie w bandzie było takie ważne dla jej członków?
- Jak zmieniali się oni w trakcie kolejnych przygód?

Nie musicie tego zapamiętać idealnie, chodzi o to, żebyście to zauważyli i po filmie o tym porozmawiamy.

Wskazówki dotyczące zachowania grupy

Kiedy grupa jest żywa/hałaśliwa

Ustal z grupą kontrakt, np. powiedz: *Umówmy się na jedną rzecz: każdy może mieć swoje zdanie, ale zachowujemy się i mówimy tak, żeby nikogo nie ranić. To również wiąże się z tym, że nie przeszkadzamy sobie nawzajem.*

Kiedy grupa jest cicha i nie chce współpracować

Sformułuj komunikat typu: *Możecie słuchać, nie musicie teraz nic mówić – to też jest w porządku. Wystarczy, że będziecie uważni i zaciekawieni tym, czego doświadczały poszczególni bohaterowie.*

PO FILMIE

1. Pozwolenie widzom na podzielenie się pierwszymi przeżyciami po projekcji.

- Moje pierwsze wrażenie po obejrzeniu filmu.
- Czy był moment, który okazał się dla Was trudny albo poruszający? (Jeśli jest cisza: *Kto miał trudny moment – ręka w górę. Kto miał moment, który dał do myślenia – ręka w górę*).

2. Poprowadzenie dyskusji wokół tematów głównych i pobocznych.

Lp.	Pytania/refleksje	Przykładowe odpowiedzi – inspiracje do rozmowy
1	Z czym kojarzy Wam się słowo „dzikość”?	Zebranie i sparafrazowanie odpowiedzi z sali: odniesienie do buntu, do sprzeciwu, do siły, mocy, brudu, przekory, nieokiełznania.
2	Dlaczego ludzie (szczególnie nastolatki) chcą gromadzić się w grupy, bandy? Co daje grupa?	Ludzie, szczególnie nastolatki, chcą gromadzić się w grupy, ponieważ <u>potrzebują akceptacji, wsparcia i poczucia przynależności</u> . W grupie <u>łatwiej znaleźć przyjaciół, wspólne zainteresowania oraz osoby, które rozumieją podobne problemy</u>

		<u>i emocje. Grupa daje także poczucie bezpieczeństwa, pomaga budować pewność siebie i własną tożsamość. Dzięki niej młodzi ludzie uczą się współpracy, odpowiedzialności i nawiązywania relacji z innymi.</u>
3	Co się dzieje, kiedy ktoś nie ma żadnej grupy, jest outsiderem? Co czuł Aimé w takiej sytuacji?	Kiedy ktoś nie ma swojej grupy i jest outsiderem, może czuć się <u>samotny, odrzucony i niezrozumiany</u>. Taka osoba często ma <u>trudność z nawiązywaniem relacji</u> i może odnieść wrażenie, że <u>nigdzie nie pasuje</u>. Brak akceptacji ze strony rówieśników może skutkować <u>smutkiem, niepewnością i obniżeniem poczucia własnej wartości</u>. Aimé również czuł się <u>samotny i wykluczony</u>. Nie miał przyjaciół i trudno było mu znaleźć swoje miejsce wśród innych dzieci. Dopiero gdy dołączył do bandy, poczuł się potrzebny, zaakceptowany i ważny dla grupy.
4	Co to jest bullying? Jak rozpoznać, że ktoś jest ofiarą bullyingu? Jak można w takiej sytuacji się zachować?	Bullying: to długotrwałe i celowe <u>prześladowanie, ośmieszanie lub krzywdzenie drugiej osoby, najczęściej przez rówieśników</u>. Może mieć formę wyzwisk, wyśmiewania, grożenia, izolowania kogoś od grupy, a także przemocy fizycznej lub internetowej (cyberbullyingu). Czasem widzimy takie zachowania bezpośrednio na szkolnym korytarzu, w klasie czy poza szkołą, ale nie zawsze. Często prześladowcy kryją się ze swoimi działaniami. Ofiarę bullyingu można rozpoznać po zmianie zachowania i samopoczucia. Taka osoba może stać się smutna, <u>wycofana, przestraszona lub unikać kontaktu z innymi</u>. Często <u>nie chce chodzić do szkoły, traci pewność siebie, bywa nerwowa albo nagle pogarszają się jej wyniki w nauce</u>. Mogą pojawić się także problemy ze snem czy częsty stres. W takiej sytuacji ważne jest, aby <u>nie zostawiać tej osoby samej. Warto okazać wsparcie, porozmawiać z nią i poinformować o problemie zaufaną osobę dorosłą, np. rodzica, nauczyciela lub pedagoga szkolnego</u>. Trzeba również reagować, gdy widzi się

		przemoc wobec innych, ponieważ milczenie często pogarsza sytuację. Anonimowy telefon zaufania dla młodzieży: 800 12 12 12.
5	O co walczyła dzika banda? Jakie wartości przyświecały jej członkom (czy – wszystkim)?	Dzika banda walczyła przede wszystkim o ochronę przyrody i o zatrzymanie zanieczyszczania rzeki przez fabrykę. Dzieci chciały przeciwstawić się niesprawiedliwości i pokazać, że dorośli nie zawsze postępują właściwie. Ważne były dla nich wartości takie jak przyjaźń, odwaga, lojalność, współpraca i troska o środowisko. Nie wszyscy członkowie grupy od początku kierowali się tymi samymi wartościami (np. Aimé). Niektórzy początkowo działali pod wpływem złości, chęci przeżycia przygody, chęci przynależności, jednak z czasem nauczyli się współpracy i odpowiedzialności za innych.
6	Czy dla Was działania ekologiczne są ważne? Dlaczego?	Zachęcenie do wyrażenia opinii oraz do jej uzasadnienia. Zebranie i uzupełnienie wypowiedzi
7	Co możemy robić, żeby realnie mieć wpływ na dobrostan Ziemi i żyjących na niej organizmów? Jak w tym kontekście można rozumieć frazeologizmy: kropla drąży skałę lub efekt motyla?	Aby realnie wpływać na zdrowie planety Ziemi, warto zacząć od codziennych działań. Można oszczędzać wodę i prąd, segregować odpady oraz ograniczać używanie plastiku (np. nosić ze sobą wielorazowe torby na zakupy). Ważne jest także kupowanie tylko potrzebnych rzeczy i wybieranie produktów wielokrotnego użytku (ograniczenie konsumpcjonizmu). Duże znaczenie ma również sposób przemieszczania się – częstsze chodzenie pieszo, jazda na rowerze lub korzystanie z komunikacji miejskiej pomagają zmniejszać zanieczyszczenie powietrza. Warto też dbać o przyrodę, sadzić drzewa i nie śmiecić. Nawet małe działania wielu ludzi mogą przynieść pozytywne skutki dla środowiska.
8	<i>Pytanie dodatkowe, poszerzające dyskusję: Jaki wpływ na samopoczucie i na</i>	Bohaterowie pochodzą z różnych systemów rodzinnych, co wpływa na ich zachowanie, emocje i relacje z innymi.

	działania bohaterów miały ich rodziny? Czy te rodziny były podobne, czy się różniły? Na czym polegały najważniejsze różnice i jak to wpływało na bohaterów?	Cat jest odważna i często przejmuje rolę liderki grupy. Jej rodzina daje jej pewną swobodę, dlatego dziewczynka jest pewna siebie i chętnie podejmuje decyzje. Fouad wychowuje się w rodzinie, w której ważne są zasady i odpowiedzialność. Czasami jest ostrożniejszy od innych i częściej zastanawia się nad konsekwencjami działań bandy. Antoine bywa impulsywny i łatwo daje się ponieść emocjom. Widać, że potrzebuje akceptacji i uznania ze strony innych, dlatego chce udowodnić swoją odwagę. Sami jest spokojniejszy i wrażliwszy. Dzięki wsparciu grupy łatwiej nabiera pewności siebie i uczy się działać razem z innymi. Aimé najbardziej odczuwa samotność i brak bliskich relacji. Czuje się outsiderem i ma trudność z odnalezieniem się wśród rówieśników. Dopiero dołączenie do bandy daje mu poczucie akceptacji, bezpieczeństwa i przynależności. Rodziny bohaterów różniły się przede wszystkim ilością wsparcia, zainteresowania i bliskości. Dzieci, które czuły się ważne i zauważane przez rodziców, były bardziej pewne siebie. Z kolei brak uwagi lub samotność sprawiały, że bohaterowie stawali się bardziej zamknięci w sobie albo szukali akceptacji w grupie rówieśniczej.
--	--	--

Treści wrażliwe (co może być trudne dla młodzieży):

- Bullying – osoby, które doświadczyły prześladowań rówieśniczych mogą ponownie przeżywać trudne emocje z nimi związane (lęk, bezradność, złość);
- Samotność, odrzucenie – historia Aimégo może przypominać młodym widzom o ich własnych trudnych chwilach związanych z poczuciem wyobcowania i brakiem zrozumienia. Ważna będzie normalizacja tych uczuć przy jednoczesnej delikatności w rozmowie obejmującej wrażliwe tematy.
- Historie rodzin – młodzi widzowie mogą identyfikować się z poszczególnymi bohaterami i wtórnie przeżywać dylematy związane z rodziną pochodzenia (dorastanie w kłótniach, rozwód rodziców, tworzenie rodziny patchworkowej).

KOŁA RATUNKOWE W SYTUACJACH PROBLEMOWYCH

Przy pytaniach bezpośrednich, np.: *Czy działania ekologiczne są dla Was ważne?*

Jeśli grupa będzie miała trudność z udzieleniem odpowiedzi z poziomu JA, można przekształcić pytanie: *Czy dla ludzi ekologia jest ważna? Jaką rolę odgrywa w ich życiu? Dlaczego niektórzy podważają działania proekologiczne?*

śmiech/ bagatelizowanie

Komentarz osoby prowadzącej: *Czasem śmiech pojawia się, gdy coś jest dla nas trudne. Możemy spróbować przyjrzeć się, co się pod nim kryje.*

raniące i złośliwe komentarze z sali

Komentarz osoby prowadzącej: *Zatrzymajmy się, spróbujmy powiedzieć to w sposób, który nikogo nie rani.*

zejście z tematu

Komentarz osoby prowadzącej: *To ciekawe, o czym mówisz. Wróćmy teraz do wątku...*

cisza i brak odpowiedzi

Komentarz osoby prowadzącej: *Możecie tylko o tym pomyśleć, nie musicie odpowiadać na głos, spróbujcie to zrobić we własnej głowie. Kto się zgadza – ręka w górę.*

PODSUMOWANIE:

Istotą dyskusji jest zachęcenie młodych widzów do refleksji i do formułowania własnych przemyśleń. Wiek nastoletni to czas, kiedy młodzi widzowie często słyszą, co „powinni”, a rzadko mają przekonanie o tym, że to oni są ważni i słyszani. Warto z zaciekawieniem pochylić się nad głosami młodzieży – autentyczne zainteresowanie pozwoli im na coraz bardziej świadomą refleksję i wgląd w swoje emocje.

Młodym ludziom może być trudno posługiwać się własnym przykładem i odsłaniać się, mówić o własnych uczuciach. Doskonale, jeśli będą potrafili dostrzec analogię między sobą a filmowymi bohaterami i nazwać ją – pozwoli to w sposób bezpieczny opracowywać trudne treści i zagłębiać się w analizę proponowanych wątków.

Na koniec warto sparafrazować najważniejsze wątki poruszone w czasie dyskusji: można zacytować pokrótce wypowiedzi poszczególnych uczestników, by docenić ich wkład.

Przykładowe podsumowanie:

„Dzika banda” to nie tylko historia o walce o środowisko, lecz także historia wewnętrznych zmagania i przeżyć jej członków. Możemy obserwować, jak ważna dla młodych ludzi jest grupa i jej wsparcie, jak wspólnie uczą się współpracy, pokonywania trudności i radzenia sobie z emocjami. Wątki ekologiczne mogą zachęcić nas do refleksji nad tym, co my sami możemy zdziałać dla przyrody. Tak jak w filmie, może się okazać, że nie potrzeba wielkich działań i gestów, by wywołać znaczącą zmianę. W końcu – kropla drąży skałę! Nasza

uwaga może nie tylko obejmować faunę i florę, lecz także może uwzględniać uczucia osób wokół nas. Jeśli będziemy empatyczni wobec siebie, możemy wzajemnie wspierać się nawet w tak trudnych sytuacjach jak te, które spotkały Aimégo. Warto nie poddawać się w poszukiwaniu własnej „bandy”, która będzie dawać nam oparcie i zrozumienie.